

ЗИГМУНД ФРОЙД УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНА

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою університету

Протокол №10 від
«11» червня 2025 р.

**НАПРЯМКИ СУЧАСНОЇ ПСИХОТЕРАПІЇ.
ІНТЕГРАЦІЯ, ДІАЛОГ**

СИЛАБУС

Освітній рівень: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»

Спеціальність С4 «Психологія»

Освітньо-професійна програма "Психологія"

Статус дисципліни: вибіркова

Форма навчання: денна

<u>Форма навчання</u>	<u>Курс</u>	<u>Семестр</u>	<u>Лекції (год.)</u>	<u>Практичні (год.)</u>	<u>Самостійна робота студента (год.)</u>	<u>Разом (год.)</u>	<u>Залік (сем.)</u>
<u>Денна</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	<u>20</u>	<u>14</u>	<u>56</u>	<u>90</u>	<u>3</u>

1. Загальна інформацію про викладача (лектора, асистента).

Лазос Гелена Петрівна – кандидатка психологічних наук, доцент кафедри психології ЗФУУ

Контактна інформація: e-mail: gelena.lazos@usfu.edu.ua

Мануель Джакаб – гостьовий професор, кафедри психології ЗФУУ

Контактна інформація: e-mail: office@usfu.com.ua

2. Назва, код дисципліни і кількість кредитів

На вивчення навчальної дисципліни «Напрямки сучасної психотерапії. Інтеграція, діалог» відводиться **90** годин **3** кредити ЄКТС.

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Вивчення здійснюється протягом 4 семестру на 2-ому курсі навчання.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Для успішного засвоєння дисципліни «Напрямки сучасної психотерапії. Інтеграція, діалог» студентам необхідно мати ґрунтовні знання з таких предметів:

Пререквізити:

- Анатомія центральної нервової системи та фізіологія вищої нервової діяльності — вивчає будову та функції мозку й механізми регуляції психічних процесів.
- Загальна психологія — досліджує основні закономірності психіки, поведінки та розвитку особистості.
- Методи дослідження в психології — ознайомлює з науковими підходами, техніками та інструментами для вивчення психічних явищ.
- Психодіагностика — формує знання й навички застосування методів оцінки та вимірювання індивідуально-психологічних особливостей.

Постреквізити:

Після завершення дисципліни студенти зможуть застосовувати отримані знання у таких предметах та професійних сферах:

- Клінічна психологія — вивчає психологічні аспекти психічних розладів, їх діагностику та психологічну допомогу.
- Індивідуальна та групова терапія — формує знання й навички застосування психотерапевтичних методів у роботі з окремими клієнтами та групами.
- Правові засади психолога та психотерапевта — ознайомлює з нормативно-правовими вимогами, етичними стандартами та професійною відповідальністю у сфері психологічної практики.

- Основи психіатрії — дисципліна, що ознайомлює студентів із базовими поняттями психіатрії, класифікацією психічних розладів, принципами їх діагностики та загальними підходами до лікування й психосоціальної підтримки пацієнтів.

5. Характеристика навчальної дисципліни

Дисципліна спрямована на формування у здобувачів вищої освіти глибокого розуміння сучасних психотерапевтичних напрямів, їхніх теоретичних засад, методологічних принципів та практичних можливостей інтеграції. Вона поєднує аналіз класичних і новітніх підходів у психотерапії, сприяє розвитку професійного мислення, здатності до порівняння, синтезу та діалогу між різними школами.

Курс охоплює вивчення психоаналітичного, когнітивно-поведінкового, гуманістичного, екзистенційного, системного, тілесно-орієнтованого та інтегративного напрямів психотерапії. Особлива увага приділяється питанням етики, професійної комунікації, міждисциплінарного співробітництва та розвитку рефлексивної позиції психотерапевта.

Дисципліна забезпечує формування компетентностей, необхідних для усвідомленого вибору психотерапевтичних методів, побудови ефективної взаємодії з клієнтом, а також інтеграції різних підходів у практиці психологічного консультування.

Згідно навчального плану підготовки психологів за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр», вивчення навчальної дисципліни здійснюється на 2 курсі (денна форма навчання), на вивчення якої відводиться 90 годин.

6. Призначення навчальної дисципліни.

Дисципліна призначена формуванню у студентів системного уявлення про сучасні психотерапевтичні напрями та їхні можливості інтеграції у практиці психологічної допомоги. Вона забезпечує розвиток здатності до професійного діалогу між різними школами психотерапії, критичного аналізу їхніх теоретичних засад та практичних методів.

Курс спрямований на підготовку фахівців, які володіють навичками інтеграції різних психотерапевтичних концепцій, здатні застосовувати їх у роботі з клієнтами та адаптувати до конкретних життєвих і професійних ситуацій. Дисципліна також виховує етичну та рефлексивну позицію майбутнього психотерапевта, сприяє розвитку його професійної компетентності та готовності до міждисциплінарної взаємодії.

7. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти цілісного уявлення про сучасні напрями психотерапії, їхні теоретичні засади, методологічні особливості та можливості інтеграції в практиці психологічного консультування. Курс спрямований на розвиток здатності до професійного

діалогу між різними психотерапевтичними школами, критичного мислення та усвідомленого вибору методів допомоги клієнтам.

Дисципліна сприяє формуванню у здобувачів:

- системного уявлення про основні напрями сучасної психотерапії;
- здатності до інтеграції різних психотерапевтичних підходів;
- навичок ведення професійного діалогу між представниками різних шкіл психотерапії;
- критичного аналізу методів, технік і теоретичних засад психотерапевтичної практики;
- розуміння етичних, культурних та наукових засад інтегративного підходу в психотерапії.

Дисципліна спрямована на розвиток професійної рефлексії, міждисциплінарного мислення та практичної готовності до роботи в умовах плюралізму психотерапевтичних методів.

8. Завдання вивчення дисципліни

Завдання спрямовані на формування високого рівня професійної компетентності у здобувачів освіти, які зможуть ефективно працювати у сфері психотерапії:

- Ознайомити студентів із провідними напрямками сучасної психотерапії (психоаналітичний, когнітивно-поведінковий, гуманістичний, екзистенційний, системний тощо);
- Сприяти розумінню принципів інтеграції психотерапевтичних методів у практиці.
- Розвивати навички аналізу, порівняння та критичної оцінки різних психотерапевтичних шкіл.
- Поглибити знання про етичні, культурні та наукові засади інтегративного підходу.
- Стимулювати рефлексію щодо власної професійної позиції та стилю психотерапевтичної роботи.
- Аналізувати спільні та відмінні риси психотерапевтичних підходів, їхні теоретичні основи та практичні методи.
- Формувати навички інтеграції різних психотерапевтичних концепцій у роботі з клієнтом.
- Розвивати уміння вести професійний діалог між представниками різних психотерапевтичних напрямів.
- Виховувати етичну та рефлексивну позицію психотерапевта, здатність до саморозвитку та професійної взаємодії.

8.1. У результаті вивчення навчальної дисципліни «Напрямки сучасної психотерапії. Інтеграція, діалог» здобувач вищої освіти повинен знати:

- основні напрями та школи сучасної психотерапії;
- концептуальні засади інтегративного підходу;

- принципи та методи професійного діалогу між психотерапевтами різних шкіл;
- етичні та правові аспекти психотерапевтичної практики;
- культурні та наукові контексти застосування психотерапевтичних методів.

Уміти:

- аналізувати та порівнювати різні психотерапевтичні підходи;
- інтегрувати методи та техніки з різних напрямів у власній практиці;
- вести конструктивний професійний діалог у міждисциплінарному середовищі;
- критично оцінювати ефективність психотерапевтичних методів у різних умовах;
- застосовувати інтегративні стратегії для вирішення практичних завдань психотерапії.

9. Зміст навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Напрямки сучасної психотерапії. Інтеграція, діалог» складається з двох змістовних модулів:

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи сучасної психотерапії

Тема 1. Психоаналітичний напрям у сучасній психотерапії

Психоаналіз розглядається як один із найстаріших і водночас актуальних напрямів психотерапії, що заклав фундамент для сучасних підходів. У курсі аналізуються його базові положення, сучасні модифікації та адаптації до нових умов. Особлива увага приділяється можливостям інтеграції психоаналітичних ідей з іншими школами психотерапії.

Тема 2. Когнітивно-поведінкова психотерапія

Когнітивно-поведінковий підхід вивчається як один із найбільш поширених і доказових методів сучасної психотерапії. Розглядаються принципи когнітивної реструктуризації, поведінкові техніки та їхнє застосування у консультуванні. Акцент робиться на практичних прикладах роботи з клієнтами та ефективності цього напрямку.

Тема 3. Гуманістична та екзистенційна психотерапія

Гуманістичний та екзистенційний напрями аналізуються як підходи, що акцентують увагу на самореалізації, свободі вибору та пошуку сенсу життя. Вивчаються ключові концепції К. Роджерса, В. Франкла та інших представників. Підкреслюється значення цих підходів для розвитку особистісної автономії клієнта.

Тема 4. Системна та сімейна психотерапія

Системна та сімейна психотерапія розглядається як напрям, що працює з групами та сім'ями, враховуючи закономірності взаємодії. Вивчаються моделі комунікації, динаміка сімейних систем та методи вирішення конфліктів. Акцент робиться на практичному застосуванні системного підходу у консультуванні.

Тема 5. Тілесно-орієнтована психотерапія

Тілесно-орієнтований напрям досліджує взаємозв'язок між тілесними проявами та психічними станами людини. Вивчаються методи роботи з тілесними блоками, емоційними реакціями та психосоматичними симптомами. Підкреслюється значення інтеграції тілесних технік у психологічне консультування.

Змістовий модуль 2. Інтегративні та діалогові підходи

Тема 6. Інтегративна психотерапія: концепції та моделі

Інтегративна психотерапія розглядається як сучасний напрям, що поєднує різні теоретичні та практичні підходи. Вивчаються моделі інтеграції, їхні переваги та виклики у застосуванні. Особлива увага приділяється практичним прикладам комбінування методів.

Тема 7. Міждисциплінарний діалог у психотерапії

Міждисциплінарний діалог аналізується як важливий чинник розвитку психотерапії у взаємодії з психологією, медициною, педагогікою та соціальною роботою. Розглядаються приклади співпраці між фахівцями різних галузей. Підкреслюється значення комплексного підходу до допомоги клієнту.

Тема 8. Етичні аспекти інтеграції психотерапевтичних підходів

Етичні питання інтеграції розглядаються як ключовий елемент професійної діяльності психотерапевта. Вивчаються стандарти, правила взаємодії та можливі етичні дилеми при поєднанні різних методів. Акцент робиться на формуванні відповідальної та рефлексивної позиції спеціаліста.

Тема 9. Сучасні тенденції розвитку психотерапії

Сучасні тенденції включають розвиток онлайн-психотерапії, використання цифрових інструментів та мультикультурних підходів. Розглядаються новітні дослідження та практики, що змінюють формат взаємодії з клієнтом. Підкреслюється значення інновацій для підвищення ефективності психотерапії.

Тема 10. Практика інтеграції: кейси та приклади

Практичні кейси демонструють можливості інтеграції різних психотерапевтичних методів у роботі з клієнтами. Аналізуються результати застосування комбінованих підходів та їхня ефективність. Студенти отримують досвід критичного оцінювання та адаптації методів до конкретних ситуацій.

10. Структура залікового кредиту з дисципліни

Назви змістовних модулів і тем практичних занять	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
		л.	пр.	с.р.
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи сучасної психотерапії				
Тема 1. Психоаналітичний напрям у сучасній психотерапії	10	2	2	6
Тема 2. Когнітивно-поведінкова психотерапія	10	2	2	6
Тема 3. Гуманістична та екзистенційна психотерапія	10	2	2	6
Тема 4. Системна та сімейна психотерапія	10	2	2	6
Тема 5. Тілесно-орієнтована психотерапія	9	2	1	6
Змістовий модуль 2. Інтегративні та діалогові підходи				
Тема 6. Інтегративна психотерапія: концепції та моделі	9	2	1	6
Тема 7. Міждисциплінарний діалог у психотерапії	8	2	1	5
Тема 8. Етичні аспекти інтеграції психотерапевтичних підходів	8	2	1	5
Тема 9. Сучасні тенденції розвитку психотерапії	8	2	1	5
Тема 10. Практика інтеграції: кейси та приклади	8	2	1	5
Усього:	90	20	14	56

11. Тематика самостійних занять з дисципліни

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Самостійне заняття 1. Аналіз психоаналітичних концепцій у сучасній практиці - Охарактеризуйте основні положення класичного психоаналізу. - Назвіть сучасні модифікації психоаналізу та зазначте їхні особливості. - Опишіть значення несвідомого у психотерапевтичному процесі. - Перелічте ключові поняття (захисні механізми, перенесення, контрперенесення). - Запропонуйте приклади інтеграції психоаналітичних ідей у сучасне консультування.	6
2	Самостійне заняття 2. Дослідження когнітивно-поведінкових технік - Охарактеризуйте принципи когнітивної реструктуризації. - Назвіть основні поведінкові методи та зазначте їхнє застосування. - Опишіть приклади роботи з клієнтами за когнітивно-поведінковим підходом. - Перелічте переваги та обмеження цього напрямку. - Запропонуйте варіанти комбінування когнітивних і поведінкових технік.	6
3	Самостійне заняття 3. Вивчення гуманістичних та екзистенційних підходів - Охарактеризуйте концепцію самореалізації та її значення для клієнта. - Назвіть основні положення екзистенційної психотерапії.	6

	– Опишіть роль свободи вибору у терапевтичному процесі. – Перелічте ключові ідеї К. Роджерса та В. Франкла. – Запропонуйте методи підтримки автономії клієнта.	
4	Самостійне заняття 4. Аналіз системної та сімейної психотерапії – Охарактеризуйте закономірності взаємодії у сімейних системах. – Назвіть методи роботи з конфліктами у сімейному консультуванні. – Опишіть техніки комунікації у системній психотерапії. – Перелічте приклади групової роботи з сім'ями. – Запропонуйте способи застосування системного підходу у практиці.	6
5	Самостійне заняття 5. Дослідження тілесно-орієнтованих технік – Охарактеризуйте тілесні прояви емоцій та їхній зв'язок із психічними станами. – Назвіть методи роботи з тілесними блоками. – Опишіть значення тілесної усвідомленості для психічного здоров'я. – Перелічте приклади психосоматичних проявів у клієнтів. – Запропонуйте способи інтеграції тілесних технік у консультування.	6
6	Самостійне заняття 6. Вивчення інтегративної психотерапії – Охарактеризуйте моделі інтеграції психотерапевтичних напрямів. – Назвіть переваги комбінованого використання методів. – Опишіть труднощі інтеграції різних концепцій. – Перелічте приклади успішної інтеграції у практиці. – Запропонуйте стратегії вибору оптимального підходу для клієнта.	6
7	Самостійне заняття 7. Дослідження міждисциплінарного діалогу – Охарактеризуйте взаємодію психотерапії з медициною та педагогікою. – Назвіть приклади співпраці між фахівцями різних галузей. – Зазначте значення соціальної роботи для психотерапії. – Опишіть роль міждисциплінарного підходу у допомозі клієнту. – Розкрийте перспективи розвитку міждисциплінарної взаємодії.	5
8	Самостійне заняття 8. Аналіз етичних аспектів інтеграції – Охарактеризуйте основні етичні стандарти діяльності психотерапевта. – Назвіть ризики інтеграції різних методів. – Опишіть способи вирішення етичних дилем. – Перелічте правила взаємодії між школами психотерапії. – Запропонуйте приклади етичних рішень у практиці.	5
9	Самостійне заняття 9. Вивчення сучасних тенденцій психотерапії – Охарактеризуйте вплив онлайн-психотерапії на взаємодію з клієнтом. – Назвіть цифрові інструменти, що застосовуються у практиці. – Зазначте значення мультикультурного підходу. – Опишіть новітні дослідження у сфері психотерапії. – Запропонуйте перспективи розвитку психотерапії у найближчі роки.	5
10	Самостійне заняття 10. Практика аналізу інтегративних кейсів – Охарактеризуйте приклади успішної інтеграції методів. – Назвіть критерії оцінювання ефективності комбінованих підходів.	5

	– Опишіть значення адаптації методів до конкретних ситуацій. – Перелічте труднощі у застосуванні інтегративних технік. – Запропонуйте способи розвитку навичок критичного аналізу кейсів.	
Всього		56

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Кісарчук, З. Г., & Лазос, Г. П. Інтегративний підхід у сімейній психотерапії. Актуальні проблеми психології. Т. 3: Консультативна психологія і психотерапія: Зб. наукових праць Інституту психології ім. ГС Костюка АПН України/за ред. Максименка СД, Кісарчук ЗГ–К.: Міленіум, 2005. Вип, 3, 21-36.
2. Кісарчук, З. Г., Омельченко, Я. М., Лазос, Г. П., Гурлева, Т. С., Плєскач, Б. В., Гребінь, Л. О., ... & Уркаєв, В. С. (2020). Технології психотерапевтичної допомоги постраждалим у подоланні проявів посттравматичного стресового розладу: монографія.
3. Кісарчук, З. Г., Омельченко, Я. М., Лазос, Г. П., Гурлева, Т. С., Гребінь, Л. О., Журавльова, Н. Ю., ... & Уркаєв, В. С. (2017). Особливості стосунків “психотерапевт–клієнт” у сучасному соціокультурному середовищі: монографія.
4. Кочюнас Р. Групова психотерапія: навч. посіб. – Київ: Академвидав, 2018. – 300 с.
5. Кочюнас Р. Основи психологічного консультування і психотерапії. – Київ: Академвидав, 2017. – 368 с.
6. Лазос, Г. П. (2022). Психологи і війна: зміна парадигми надання психологічної/психотерапевтичної допомоги та резильєнтність фахівця. *Організаційна психологія. Економічна психологія*, (3 (27)), 37-47.
7. Ліхи Р. Техніки когнітивної терапії. Посібник психотерапевта. Науковий світ. 748 с.
8. Максименко С. Д. Загальна психологія та психотерапія: навч. посіб. – Київ: КНУ ім. Т. Шевченка, 2020. – 400 с.
9. Психотерапія за Габбардом: посібник (2025). Медицина, 943 с.
10. Ткаченко В. І. Психотерапевтичні методи у практиці психолога. – Львів : Світ, 2021. – 290 с.
11. Фільц, О.& Седих К.(2024) Основи психотерапії. Підручник. 2-ге вид., доп. Академія, 208.
12. Hill, C. E., & Norcross, J. C. (Eds.). (2023). *Psychotherapy skills and methods that work*. Oxford University Press.
13. Peseschkian, N. (2012). *Positive psychotherapy: Theory and practice of a new method*. Springer Science & Business Media.
14. *Psychoanalytic Psychotherapy* (1st ed.). (2018). Taylor and Francis. Retrieved from <https://www.perlego.com/book/1506996/psychoanalytic-psychotherapy-a-handbook-pdf> (Original work published 2018)

Додаткові:

1. Бедіченко, О., & Раєвська, Я. (2024). Концепції та методики арт-терапії: розвиток і впровадження в Україні. *Наукові праці Міжрегіональної академії управління персоналом. Психологія*, (3 (64)), 5-11.
2. Грищук, М. М. (2011). Теоретико-методологічні засади системної сімейної психотерапії. *Наукові записки [Національного університету Острозька академія]. Серія: Психологія і педагогіка*, (18), 35-40.
3. Калмиков, Г. В. (2026). Психолог-консультант у системі охорони здоров'я України та країнах світу: традиції та тренди 2026 року. *Слобожанський науковий вісник. Серія: Психологія*, (1), 60-66.
4. Лесик, О. А. (2024). *Позитивна психотерапія як ефективний метод в роботі психолога* (Master's thesis, Волинський національний університет імені Лесі Українки).
5. Нечипорук, К. О. (2023, October). Сучасні стратегії психологічної терапії птер у військових під час надання специфічної медичної допомоги. порівняння світового та українського досвідів. In *The 6th International scientific and practical conference "Methodical and practical methods of creating inventions" (October 24–27, 2023) Sofia, Bulgaria. International Science Group. 2023. 282 p* (p. 199).
6. Омельченко, Я. М., Кісарчук, З. Г., Гурлєва, Т. С., Лазос, Г. П., Гребінь, Л. О., Журавльова, Н. Ю., & Литвиненко, Л. І. (2023). Застосування психотерапевтичних технологій у наданні допомоги постраждалим з проявами посттравматичного стресового розладу: практичний посібник.
7. Ткаченко В. І. Практикум з психотерапії. – Львів: Світ, 2019. – 210 с.
8. Федотова, С. (2024). Сучасні методи психотерапії при роботі з психотравмою.
9. Хаустова, О. О., & Безшейко, В. Г. (2010). Напрямки психотерапевтичної інтеграції. *Український вісник психоневрології*, (18, вип. 3), 154-154.
10. Яценко Т. С. Глибинна психокорекція : навч. посіб. – Київ : Освіта України, 2016. – 260 с.
11. Foulkes, S. H. (2018). *Group analytic psychotherapy: Method and principles*. Routledge.
12. Vdovenko, Viktoriia & Kovalova, Olha & Shulzhenko, Dina & Bihun, Nelia & Kryvonis, Tamara & Absalyamova, Larysa. (2022). Modern Methods of Psychotherapy and Psychocorrection. *BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience*. 13. 152-165. 10.18662/brain/13.3/359.
13. Wampold, B. E. (2013). *The great psychotherapy debate: Models, methods, and findings*. Routledge.
14. Weiss, J. (1993). *How psychotherapy works: Process and technique*. Guilford Press.

Інформаційні ресурси:

1. Електронні ресурси ЗФУУ – <https://repo.usfu.edu.ua/home>
2. Український науково-методичний центр практичної психології та соціальної роботи – www.psyua.com

3. Національна академія педагогічних наук України – www.naps.gov.ua
4. Портал «Психологія і психотерапія» – www.psyportal.net
5. Освітній портал «Психологія сьогодні» – www.psytoday.ua
6. Українська асоціація психотерапії – www.uap.net.ua
7. Український союз психотерапевтів – www.usp.org.ua
8. Національна психологічна асоціація – www.npa.org.ua

13. Контроль і оцінка результатів навчання

13.1. Види контролю (поточний, підсумковий), проміжна атестація

Методи контролю: поточний, підсумковий.

При оцінюванні знань здобувача освіти приділяється перевага стандартизованим методам контролю: тестування (комп'ютерне), письмові роботи, контроль практичних навичок.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми. Він містить: опитування, співбесіду, відповіді на питання, комп'ютерне тестування, виступ з доповіддю, захист рефератів.

Підсумковий контроль здійснюється наприкінці вивчення дисципліни у вигляді диференційованого заліку.

13.2. Форми контролю

Оцінка за розділ визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового контролю (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів, що присвоюється здобувачу освіти при засвоєнні кожного розділу (залікового кредиту) – 100, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 60 балів (60%), за результатами підсумкового контролю – 40 балів (40%).

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей з кожної теми та під час індивідуальної роботи викладача зі здобувачами освіти. При оцінюванні навчальної діяльності здобувача освіти необхідно надавати перевагу стандартизованим методам контролю: тестуванню, структурованим письмовим роботам, структурованому за процедурою контролю практичних навичок в умовах, що наближені до реальних.

ОЦІНКУ “ВІДМІННО” отримує здобувач освіти, який твердо знає програмовий матеріал, глибоко його засвоїв, вичерпно, послідовно, грамотно і логічно його викладає, у відповіді якого тісно пов'язується теорія з практикою. При цьому здобувач освіти не вагається з відповіддю при видозміні завдання, вільно справляється з задачами та питаннями другого та третього рівня оцінки знань, виявляє знайомство з монографічною літературою, вірно обґрунтовує прийняте рішення, різносторонніми навиками та прийомами виконання практичних робіт. Практичні навички виконує без помилок, вміє в професійній діяльності ефективно використовувати набуті знання.

ОЦІНКУ “ДОБРЕ” отримує здобувач освіти, який знає програмовий матеріал грамотно і змістовно його викладає, який не допускає значних неточностей у відповіді на запитання, правильно використовує теоретичні положення при вирішенні практичних запитань і задач, володіє необхідними навиками і технікою їх виконання.

ОЦІНКУ “ЗАДОВІЛЬНО” отримує здобувач освіти, який знає основний матеріал, але не засвоїв його деталей, допускає неточності, недостатньо правильні формулювання, порушує послідовність у викладанні програмового матеріалу і відчуває труднощі при виконанні практичних навиків або виконує їх з істотними помилками, з помилками вирішує ситуаційні задачі третього рівня контролю знань.

ОЦІНКУ “НЕЗАДОВІЛЬНО” отримує здобувач освіти, який не знає значної частини програмового матеріалу, допускає значні помилки у його викладанні, невпевнено, з великими труднощами виконує практичні навиків.

Бали за поточну успішність прив’язуються до середньої арифметичної оцінки за традиційною чотирибальною системою незалежно від кількості занять. Конвертація проводиться перед підсумковим контролем.

Підсумковий контроль здійснюється по завершенню вивчення всіх тем на останньому контрольному занятті. До підсумкового контролю допускають здобувачів освіти, які виконали всі види робіт, що передбачені навчальною програмою, та при вивченні розділу набрали кількість балів, не меншу за мінімальну. Конкретні форми підсумкового контролю визначаються у робочій навчальній програмі

Підсумковий контроль вважається зарахованим, якщо здобувач освіти набрав не менше 20 балів.

Оцінювання дисципліни:

Оцінка з дисципліни виставляється лише здобувачам освіти, яким зараховані усі розділи з дисципліни. Оцінка з дисципліни виставляється як середня з оцінок за розділи, на які структурована навчальна дисципліна. Оцінка з дисципліни F ("2") виставляється здобувачам освіти, яким не зараховано хоча б один розділ з дисципліни після завершення її вивчення. Оцінка Fx ("2") виставляється здобувачам освіти, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але не склали підсумковий контроль. Вони мають право на повторне складання підсумкового контролю не більше двох разів за графіком, затвердженим деканатом.

Здобувачі освіти які одержали оцінку F по завершенні вивчення дисципліни (не виконали навчальну програму хоча б з одного розділу або не набрали за поточну навчальну діяльність з розділу мінімальну кількість балів), мають **пройти повторне навчання з відповідного розділу**. Рішення приймається керівництвом ЗВО відповідно до нормативних документів, затвердженим в установленому порядку.

14. Політика навчальної дисципліни

Здобувач освіти зобов'язаний дотримуватися обов'язків, передбачених статтею 63 Закону України «Про вищу освіту», а також:

- своєчасно та в повному обсязі відвідувати заняття, передбачені навчальним планом та графіком навчального процесу;
- своєчасно та належним чином виконувати всі види завдань, передбаченими навчальними планами та програмами;
- у встановленому державними стандартами обсязі володіти теоретичними знаннями, практичними навичками, сучасними методами досліджень, проходити контрольні заходи, передбачені навчальними планами та програмами;
- своєчасно складати (перескладати) залік, виконувати контрольні роботи, відпрацьовувати заняття в терміни та за графіком, встановленими кафедрою психології;
- своєчасно інформувати викладача щодо неможливості з поважних причин відвідувати заняття;
- постійно прагнути до підвищення загальної культури, морального вдосконалення, проявляти належну повагу до керівних, науково-педагогічних, навчально-допоміжних працівників;
- дбайливо ставитись до майна, яке йому надано в користування, дотримуватись правил внутрішнього трудового розпорядку;
- виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями.
- у повному обсязі відшкодувати збитки, нанесені невиконанням чи неналежним виконанням умов з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки.

Здобувач освіти зобов'язаний дотримуватися положень етичного кодексу ЗФУУ.

Здобувач освіти має права, передбачені статтею 62 Закону України «Про вищу освіту».

Усі форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів зазначенні в положенні університету про оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни.